

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ**

DOM
2017-02-15
Meddelad i Umeå

Mål nr
1962-16

SÖKANDE

AVARN Security Services AB, 556095-6772
Box 49017
100 28 Stockholm

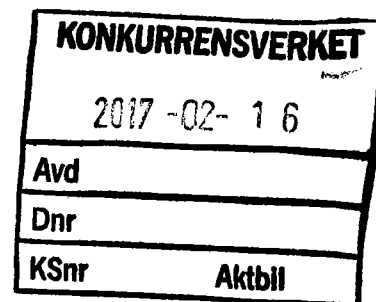
Ombud: Jonas Schöld
Box 49017
100 28 Stockholm

MOTPART

Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen, såvitt avser anbudsområde A
Umeå, ska göras om.

Dok.Id 66871

Postadress
Box 193
901 05 Umeå

Besöksadress
Nygatan 45
(Tingshuset)

Telefon
090-17 74 00
E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se
www.forvaltningsratteniumea.domstol.se

Telefax
090-13 75 88

Expeditionstid
måndag-fredag
08:00-12:00
13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Västerbottens läns landsting (Landstinget) har infordrat anbud avseende Bevakningstjänster (dnr VLL 2695-2015). Vid upphandlingen används förenklat förfarande.

Genom tilldelningsbeslut den 25 oktober 2016 beslutade Landstinget att, såvitt avser anbudsområde A: Umeå, anta det anbud som lämnats av Securitas Sverige Aktiebolag. Anbudet från AVARN Security Services AB, Avarn, (då benämnt 4U Security Services (Sverige) AB) diskvalificerades på grunden att oriktiga uppgifter lämnats i anbudet.

Avarn yrkar i förvaltningsrätten i första hand att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse gjorts och i andra hand att upphandlingen ska göras om.

Landstinget motsätter sig bifall till ansökan.

PARTERNAS ANFÖRANDEN

Avarn anför bl.a. följande.

Avarn tilldelades först uppdraget för att därefter diskvalificeras med motiveringen att oriktiga uppgifter lämnats i anbudet. Detta är fel. Avarn har lämnat kompletta och korrekta uppgifter i linje med efterfrågad information i förfrågningsunderlaget. Under våren/sommaren 2016 har Avarn och företrädare för Landstinget haft ett kontinuerligt informationsutbyte för att tydliggöra att bevakningsarbete på Norrlands universitetssjukhus måste utföras med så kallad dubbelbemanning i enlighet med Arbetsmiljöverkets beslut.

Till ansökan bifogas bl.a. förvaltningsrättens avgörande i mål nr 172-15 avseende förbud enligt arbetsmiljölagen, det överklagade beslutet från Ar-

betsmiljöverket med beteckning IRN 2014/36623 och e-postkorrespondens mellan Avarn och Landstinget rörande Arbetsmiljöverkets föreläggande.

Landstinget anför bl.a. följande.

Avarn tilldelades till en början kontraktet i upphandlingen då de i sitt anbud angett att de uppfyller samtliga skall-krav och erbjudit lägst pris. Anbudet gav inte i sig upphov till att ifrågasätta lämnade uppgifter. Upphandlande myndigheter har ingen skyldighet att kontrollera att lämnade uppgifter i sig är riktiga om omständigheterna i det enskilda fallet inte ger anledning att ifrågasätta riktigheten (se bl.a. Kammarrätten i Sundsvalls avgörande den 30 november 2005 i mål nr 3423-04). Normalt sett sträcker sig den upphandlande myndighetens utredningsskyldighet till en jämförelse mellan uppgifterna i anbudet och de krav som angetts i förfrågningsunderlaget. Upphandlande myndigheter får dock inte efterge skall-krav som ställts upp i förfrågningsunderlaget om nya uppgifter framkommer, även så sent som under en pågående överprövningsprocess (se Kammarrätten i Göteborgs dom den 18 december 2009 i mål nr 4904-09). Därmed är Landstinget som upphandlande myndighet alltid skyldigt att beakta nya uppgifter som framkommer, även efter utvärdering och tilldelningsbeslut, samt att agera därefter på upphandlingsrättsliga grunder.

Landstinget hade ingen anledning att ifrågasätta Avarns anbud förrän efter tilldelningsbeslut hade meddelats. Avarn krävde förändringar avseende bemanningen av uppdraget i föregående avtal gällande bevakningstjänster som gällde t.o.m. 2016-10-31. Det var inte förrän efter tilldelningsbeslut meddelats som det blev klargjort för Landstinget att Avarns begäran om förändring av då gällande avtal även kunde komma att påverka lämnat anbud för ny avtalsperiod. Avarns begäran gällde att uppdraget på dagtid skulle bemannas med två personer istället för en person som avtalats. Landstinget fick i och med det anledning att ifrågasätta Avarns uppfyllande av förfrågningsunderlagets skall-krav 1.0.14 avseende bemanning av uppdraget på dagtid,

som avser enkel bemanning precis som det föregående avtalet. Landstinget ställde en fråga till Avarn om de hade för avsikt att leverera i enlighet med sitt anbud när det nya avtalet träder i kraft. Avarns svar, att de har lämnat anbud i enlighet med förfrågningsunderlaget men tvingas följa myndigheters beslut om dubbel bemanning, gav Landstinget anledning att betvivla om Avarn kommer att leverera i enlighet med sitt anbud. Landstinget ställde därför ytterligare en fråga om de kan garantera att de levererar i enlighet med sitt anbud i det nya avtalet, varpå Avarn gav samma svar som på föregående fråga och att de tvingas leverera i strid med Landstingets krav. Avarn har därmed förklarat att de inte kan leverera i enlighet med sitt anbud eftersom dubbel bemanning, som de avser att leverera, inte är i överensstämmelse med skall-krav 1.0.14.

Landstinget återkallade tilldelningsbeslutet och diskvalificerade Avarns anbud avseende anbudsområde Umeå på grund av att de lämnat oriktiga uppgifter avseende uppfyllelse av skall-krav 1.0.14. Kontraktet tilldelades den 25 oktober en annan leverantör. Det är tydligt att Avarn, trots att de i anbudet angett att de uppfyller nämnda skall-krav, har visat att de i verkligheten har en annan avsikt avseende bemanningen av tjänsten på dagtid i det nya avtalet. Det skulle strida mot likabehandlingsprincipen att anta ett anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav.

Då det framkommit att Avarn lämnat oriktiga uppgifter avseende uppfyllelse av skall-krav 1.0.14 har Landstinget diskvalificerat anbudet. Landstinget har haft fog för att diskvalificera anbudet. Avarn har därmed inte lidit eller riskerat att lida skada.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och

proportionalitet iaktas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I förfrågningsunderlaget avseende anbudsområde A Umeå har Landstinget bl.a. ställt upp följande skall-krav:

1.0.14 Krav

Stationär bevakning

Stationär bevakning ska utföras dygnet runt året runt med följande bemanning:

* 20.00 – 04.00 tjänstgör två (2) ordningsvakter

* Övrig tid tjänstgör en (1) väktare

Avarn har i sitt anbud angett att kravet uppfylls men det har därefter framkommit att de inte avser att efterleva kravet enligt dess ordalydelse gällande tjänstgöring övrig tid. Landstinget har därför beslutat att diskvalificera anbudet.

Förvaltningsrätten kan konstatera att det av handlingarna i målet klart framgår, och det måste också anses ostridigt, att Avarn inte avser att uppfylla kravet. Bolaget har lämnat sitt anbud utifrån de förutsättningar som ges i ett beslut från Arbetsmiljöverkets om att bevakning även dagtid måste utföras med dubbelbemanning. Frågan är därför om Landstinget haft fog för att ställa upp och upprätthålla kravet ifråga.

Avarn får anses ha ifrågasatt att kravet kan uppställas då bolaget hänvisat till ett beslut från Arbetsmiljöverkets beslut den 13 januari 2015 i ärende nr IRN 2014/36623 och även gett in en dom från förvaltningsrätten i samma fråga. Beslutet från Arbetsmiljöverket innebär att bevakningsarbete vid

Norrlands universitetssjukhus alltid ska utföras av minst två av polismyndighet förordnade ordningsvakter samtidigt. Beslutet överklagades till förvaltningsrätten som genom den 8 december 2015 (mål nr 172-15) avslog överklagandet. Förvaltningsrättens dom har inte överklagats.

Förvaltningsrätten noterar att Arbetsmiljöverket i det aktuella beslutet även anger att man har för avsikt att ställa samma villkor mot andra bevakningsföretag om dessa skulle få liknande uppdrag vid Norrlands universitetssjukhus. En leverantör kan således inte uppfylla det i upphandlingen ställda kravet och samtidigt uppfylla krav enligt arbetsmiljölagen.

Varken i LOU och i de grundläggande EU-rättsliga principerna sägs något om att en överprövning av en upphandling ska ske även utifrån dess förhållande till annan lagstiftning i medlemslandet. Det kan dock inte vara lagstiftarens mening att en kommun eller ett landsting genom upphandling ska kunna medvetet undandra sig de skyldigheter som följer av lag. I målet framgår att Landstinget överklagade Arbetsmiljöverkets beslut om dubbelbemanning men förvaltningsrätten fann att Landstinget inte var taleberättigad. Landstinget har således varit medvetet om Arbetsmiljöverkets beslut och de krav som ställts på bemanning. Att i ett sådant läge ställa upp och upprätthålla ett krav som således är i strid med svensk lagstiftning måste enligt förvaltningsrättens mening ses som en grundläggande allvarlig brist i upphandlingen. Upphandlingen måste därför anses strida mot LOU.

Vad Avarn anför får även anses innefatta ett åberopande av att Landstingets krav i upphandlingen är diskriminerande mot bolaget på grund av det beslut som Arbetsmiljöverket meddelat och som Landstinget varit medveten om. Att upprätthålla kravet skulle direkt medföra att Avarn fräntas möjligheten att lämna anbud utifrån att bolaget samtidigt har att förhålla sig till det beslut som Arbetsmiljöverket meddelat om dubbelbemanning.

Avarn har lidit, eller kunnat komma att lida, skada till följd av Landstingets agerande. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därmed. Mot bakgrund av att bristen bl.a. är hänförlig till utformningen av förfrågningsunderlaget, dvs. upphandlingens konkurrensuppsökande skede ska upphandlingen, såvitt avser anbudsområde A Umeå, göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU)

Carolin Persson Munther
Tf. rådman

Målet har föredragits av Christina Röckner.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.